

«Підготовка та друк цього видання стали можливими завдяки щирій підтримці американського народу, наданий через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст є відповідальністю Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду Сполучених Штатів.» Наклад: 500 примірників

БЮДЖЕТ ДЛЯ ГРОМАДЯН

м. Помічна

2020

Шановні жителі Помічнянської громади!

Пандемія COVID-19 створює для всіх нас нову реальність, в якій ставить перед нами нові завдання та цілі. Для їх реалізації потрібні ресурси, як фінансові так і людські. Тільки разом ми зможемо пройти усі випробування, та робити наступні кроки в напрямку розвитку нашої громади. **Долучайтесь!**

Надзвичайно важливим документом, що обумовлює роботу громади на цілий рік, є **бюджет**. Він має бути сформований таким чином, щоб мінімізувати будь-які фінансові ризики, які можуть привести до негативних наслідків для розвитку нашої громади.

Бюджет для громадян, який Ви тримаєте в руках, розроблено з метою максимально доступно розповісти про доходи та видатки нашої громади. Кожний мешканець зможе зрозуміти, з чого складається бюджет, та дбати про його наповнення. Бюджет для громадян сприятиме залученню мешканців до роботи над черговістю витрачання коштів шляхом внесення пропозицій та контролю за цим процесом.

Приклад минулого року продемонстрував важливість залучення громади до роботи над бюджетом. Від активних жителів нашої громади надійшла 101 пропозиція. Всі пропозиції були розглянуті та обговорені. При формуванні видатковової частини бюджету 2020 року були взяті до уваги рекомендації щодо поточного ремонту вуличного освітлення, вуличної мережі, капітального ремонту даху ЗОШ №3, капітального ремонту дороги до с. Помічна, благоустрою торгових місць по вул. Перемоги в м. Помічна та паркової зони в с. Помічна.

Разом ми зможемо змінити нашу громаду, **долучайтесь!**

З повагою, міський голова
Микола Антошик

ЗМІСТ:

1. Бюджетна термінологія	2
2. Бюджетний цикл	3
3. Як можна впливати на бюджет своєї громади?	4
4. На чому засновано бюджет?	5
5. Якою ми бачимо свою громаду?	6
6. Звідки в бюджеті гроші?	7
7. Куди йдуть гроші з бюджету?	9
8. Бюджет розвитку громади	11
9. Проекти "Громадського бюджету"	12

Що таке бюджет для громадян?

Бюджет для громадян, який Ви тримаєте у руках, – це спрощена, позбавлена технічної мови, презентація інформації про бюджет громади.

Бюджет для громадян створений, щоб зробити складну та технічну бюджетну інформацію доступною Вам і Вашим друзям, колегам, родині.

Бюджет для громадян допомагає зрозуміти бюджет громади і побачити своє місце в ньому. Він нагадує, що бюджет громади – це кошти всіх її мешканців, і показує, що гроші в бюджеті не з'являються нізвідки, а витрати з бюджету не робляться лише за бажанням когось з керівників громади або групи громадян.

Також важливо, що бюджет для громадян демонструє можливості для кожного мешканця громади впливати на формування та витрачання бюджету своєї громади.

Бюджетна термінологія

Місцевий бюджет – це фінансовий план громади. В ньому визначається, звідки громада буде отримувати кошти, а також на що їх витрачатиме. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки і в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може їх витрачати. Бюджет, а також зміни до нього, затверджуються рішенням місцевої ради.

Доходи бюджету – гроші, які громада заробила сама, а також отримала від держави. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи).

Видатки бюджету – кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

Трансферти – це кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

Субвенції – кошти, які з державного бюджету передають місцевим бюджетам на виконання конкретних повноважень, які делеговані державою. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій – інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Наприклад, передача коштів обласній лікарні на лікування міських жителів – з міського в обласний бюджет.

Дотації – кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

Загальний фонд – це кошти, передбачені для надання послуг державними та комунальними установами. Кошти загального фонду

витрачаються переважно на виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, для надання громадянам послуг освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії, лікарні), соціального захисту, фізичної культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи та змагання різного характеру).

Спеціальний фонд – це окремий фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження бюджетних установ, а також інші ресурси, наприклад, гранти від міжнародних організацій.

Бюджет розвитку – кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проектів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

Бюджетний цикл

Бюджет – це ключовий інструмент для управління громадою, а також втілення в життя пріоритетів та цілей розвитку громади. Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на один рік умовно можуть бути розділені на декілька стадій і займають більше часу ніж 1 календарний рік. Період управління бюджетом на один рік називається бюджетним циклом і включає 5 стадій: складання прогнозу бюджету, складання проєкту бюджету, розгляд проєкту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету і, насамкінець, звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

1 СКЛАДАННЯ ПРОГНОЗУ БЮДЖЕТУ

Прогноз бюджету робиться на 3 роки – плановий (тобто той, на який плануємо бюджет) і 2 наступні роки. Ці наступні роки називають прогнозними. Прогноз робиться для того, щоб розуміти, які податки та скільки їх буде збиратися в наступні 3 роки, а також на які цілі витрачатимуться гроші з зібраних податків. Прогноз оприлюднюється на сайті ради та приймається на сесії не пізніше 1 вересня.

2 СКЛАДАННЯ БЮДЖЕТУ

На цій стадії загальнодержавні органи подають розрахунки міжбюджетних трансфертів. Місцеві органи влади разом з розпорядниками бюджетних коштів, наприклад, відділом освіти, розробляють та подають бюджетні запити. На основі поданих розрахунків міжбюджетних трансфертів та бюджетних запитів вже відбувається розробка проєкту рішення про місцевий бюджет. Підготовлений попередній проєкт бюджету оприлюднюється на сайті ради.

3 РОЗГЛЯД ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ БЮДЖЕТУ

Попередній проєкт рішення про бюджет обговорюється та

затвержується на засіданні постійної комісії місцевої ради, яка відповідає за питання бюджету. Далі проєкт рішення передається на розгляд виконавчого комітету, який також повинен його затвердити. Після цього проєкт бюджету розглядається та затвержується вже на сесії місцевої ради. Рішення про затвердження бюджету приймається не пізніше ніж 25 грудня. Після прийняття рішення, а також сам бюджет, оприлюднюється на сайті ради.

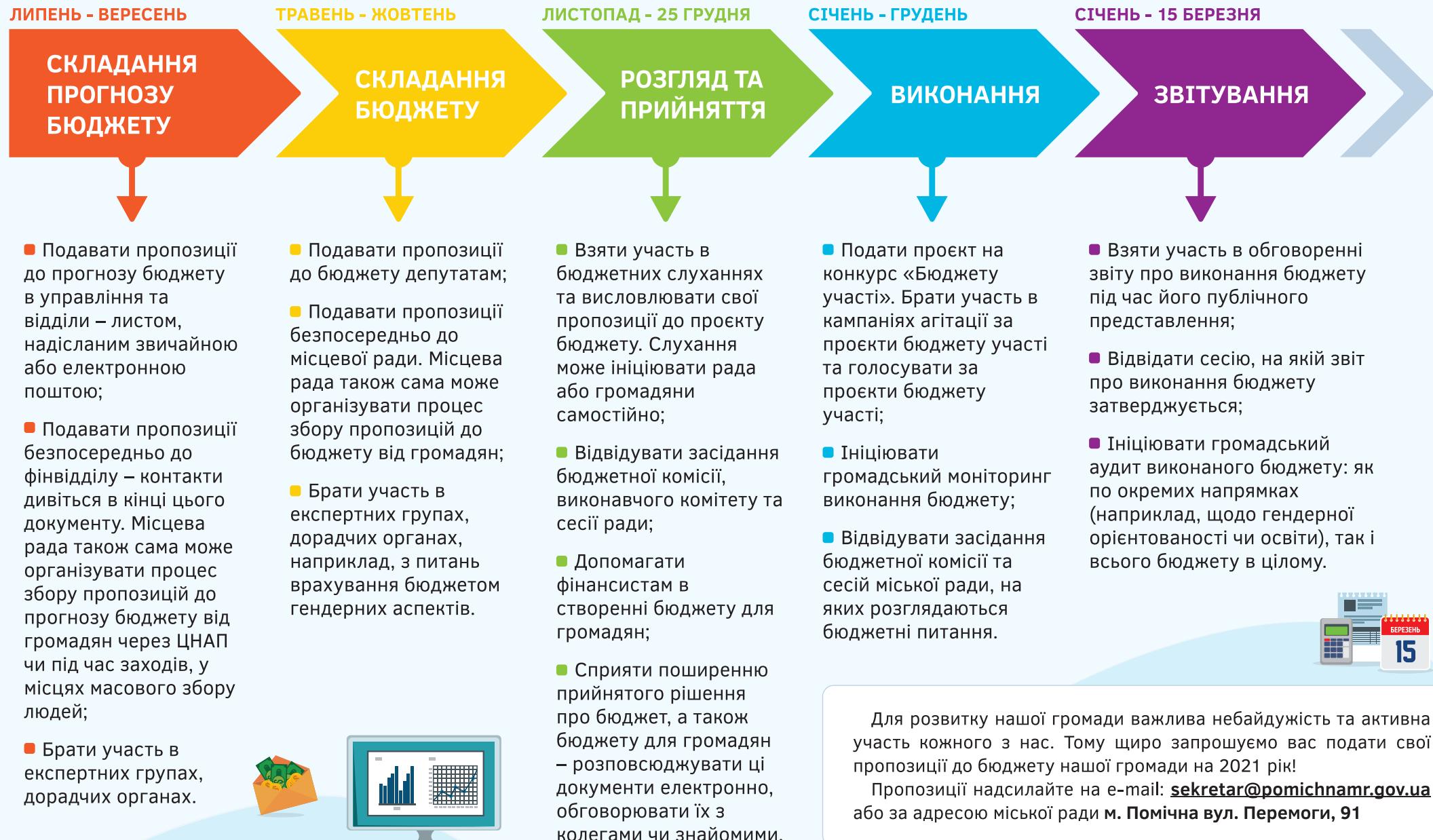
4 ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

Саме на цьому етапі здійснюються всі витрати та збираються всі податки. Окрім того, протягом виконання бюджету може виникати необхідність внесення змін до нього. Всі зміни проходять окрему процедуру – від розгляду бюджетною комісією ради і до затвердження на сесії ради. Окрім того, законодавством встановлено обов'язок щоквартального звітування про виконання бюджету, що також передбачає затвердження квартальних звітів окремими рішеннями ради по завершенню кожного кварталу.

5 ЗВІТУВАННЯ ПРО ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

По завершенню року, для якого виконувався бюджет, розпочинається підготовка звіту про виконання бюджету за рік. Звіт також проходить всю процедуру розгляду та затвердження в усіх інстанціях, яка завершується розглядом та затвердженням рішення місцевою радою. Затверджений звіт оприлюднюється на сайті ради. Окрім того, бюджетне законодавство встановлює обов'язкову вимогу проведення публічного звітування про виконання бюджету. Публічне представлення звіту про виконання бюджету повинно відбутись не пізніше 15 березня наступного року. Місцева рада повинна широко анонсувати захід, на якому буде представлятись звіт про виконання бюджету, та запрошувати громадськість відвідати його.

Як можна впливати на бюджет своєї громади?

На чому засновано бюджет нашої громади?

Наша громада зараз

Населення громади:

 Працевлаштоване населення

4 602

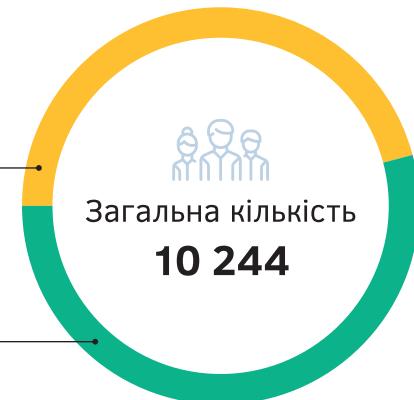
 Працездатне населення

5 450

Земля сільськогосподарського призначення

6 309,5 га

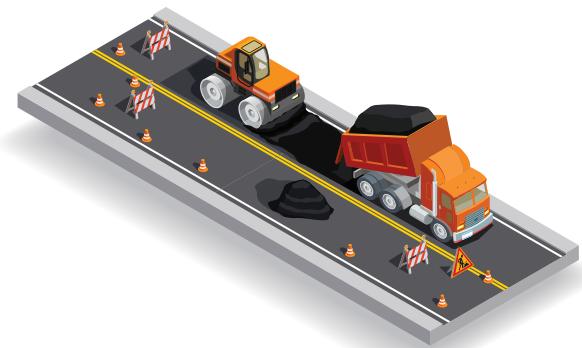

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Okрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада. Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

Стан доріг в громаді:

Потребують капітального ремонту в 2020 році

1 311m

Потребують поточного ремонту в 2020 році

62 700m

Інфраструктура громади:

Дитячі садки

Школи

Лікарня

Амбулаторії

Підприємства

Бібліотеки

Якою ми хочемо бачити нашу громаду?

Пріоритетами розвитку нашої громади, відповідно до Стратегії розвитку Помічнянської об'єднаної територіальної громади до 2028 року зі змінами (затверджена рішенням міської ради від 21 грудня 2018 року №477), на найближчі 10 років є:

1

 Громада активного підприємництва та продуктивної зайнятості

2

 Безпечна, комфортна та енергоефективна громада

3

 Громада ефективного врядування та якісних публічних послуг

4

 Гостинна громада активного відпочинку, туризму та якісного дозвілля

Як були враховані пропозиції громадян, подані до проекту бюджету на 2020 рік

Перелік пропозицій, які були **підтримані**:

1. Поточний ремонт вуличного освітлення (вул. Перемоги, Степова, Партизанська, Маяковського, Елеваторська, Маланюка, Ткаченка, Деповський, Гагаріна та інші);
2. Поточний ремонт вуличної мережі (вул. Макаренка, Толстого, Енергетиків, Небесної Сотні, Малинковського, Ткаченка, Гагаріна та інші);

3. Капітальний ремонт даху ЗОШ №3;
4. Капітальний ремонт приміщення дошкільного навчального закладу №1 "Ясочки" в м. Помічна;
5. Капітальний ремонт дороги від кладовища "Жовтневе" до с. Помічна;
6. Благоустрій торгових місць в центрі міста;
7. Благоустрій місць відпочинку в с. Помічна.

Основні пропозиції, які надійшли до Помічнянської міської ради на 2020 рік, стосувались благоустрою громади, ремонту доріг та приміщень бюджетних закладів.

Перелік пропозицій, які не були підтримані:

1. Відкриття хлібзаводу;
2. Створення ігрового центру для дітей;
3. Реставрація Бригадного будинку;
4. Створення притулку для бездомних тварин;
5. Відкриття басейну;
6. Відкриття дитячого відділення.

Деякі пропозиції були відхилені в зв'язку з недоцільністю їх реалізації на території громади або відсутністю інвесторів та достатніх коштів для їх реалізації.

Звідки в бюджеті гроші?

Доходи на 2020 рік в ОТГ заплановані на рівні 95 635,7 тис. грн, що на три мільйони гривень менше ніж у 2019 році (дохідна частина місцевого бюджету зменшилась за рахунок зменшення державної субвенції). Як правило, це податки та збори – 72%, які ми збираємо власними силами. Переважно це податок на доходи фізичних осіб, який сплачують за всіх працевлаштованих осіб їхні працедавці, єдиний податок, який сплачують

підприємці, що працюють на спрощеній системі оподаткування, податок на майно (земля, транспортні засоби, будинки тощо), адміністративні збори та платежі, державне мито, надходження від штрафів та фінансових санкцій тощо. А також субвенції та дотації з державного бюджету, які становлять 28% нашого бюджету.

Доходи бюджету

Гроші, які отримує громада від держави:

Трансферти:	тис. грн
1. Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	20 733,9
2. Дотація з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету	2 301,4
3. Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	1 880,1
4. Субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері освіти за рахунок коштів освітньої субвенції	938,7
5. Субвенція з місцевого бюджету на надання державної підтримки особам з особливими освітніми проблемами за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету	261,9
6. Субвенція з місцевого бюджету на здійснення переданих видатків у сфері охорони здоров'я за рахунок коштів освітньої субвенції	55,5
Всього:	26 171,5

Власні доходи громади:

Стаття доходу:	тис. грн
1. Податкові надходження (всього):	68 364,2
Податок на доходи фізичних осіб	54 255
Акцизний податок	3 023
Податок на майно	6 676
Єдиний податок	4 360
Інші	50
2. Неподаткові надходження (всього):	988
Адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційної господарської діяльності	65
Власні надходження бюджетних установ	923
3. Доходи від операцій з капіталом (всього):	112
Надходження від продажу землі і нематеріальних активів	112
Всього:	69 464,2

Куди ідуть гроші з бюджету?

Видатки бюджету:

Видатки на освіту
56 226,9 тис. грн

МАЙЖЕ 60%
УСІХ ВИДАТКІВ

Реверсна дотація в 2020 р.
10 010,6 тис. грн

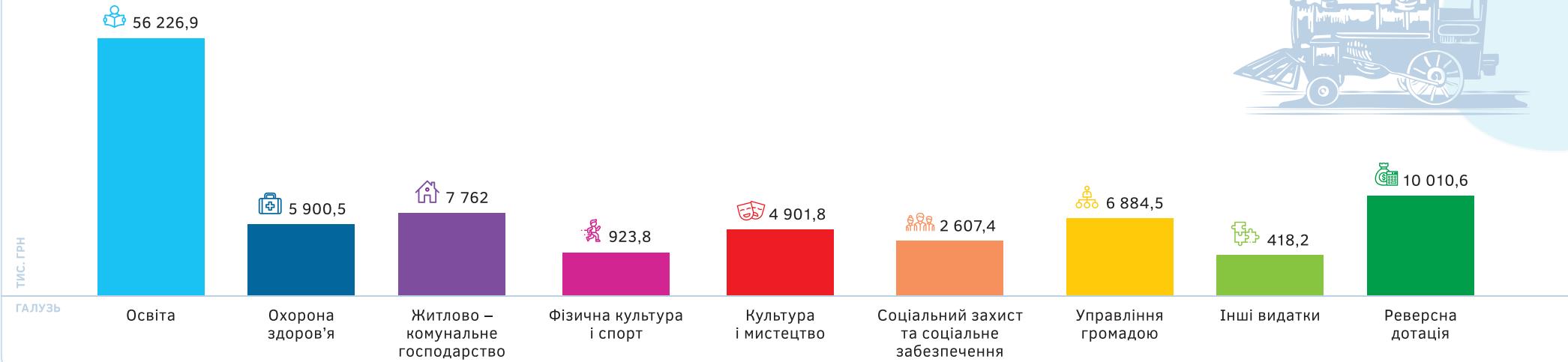

Житлово-комунальне
господарство
7 762,0 тис. грн

Бюджет розвитку
7 770,1 тис. грн

Видатки бюджету за галузями:

Найбільші видатки з бюджету:

Стаття видатків:	тис. грн
1. Освіта (всього):	56 226,6
Оплата праці	35 323,7
Оплата енергоносіїв	3 842,7
Інші видатки	17 060,2
2. Управління громадою (всього):	6 884,5
Оплата праці	5 025
Оплата енергоносіїв	192
Інші видатки	1 667,5
3. Охорона здоров'я (всього):	5 900,5
Оплата праці	2 486,8
Оплата енергоносіїв	468
Інші видатки	2 945,7

Видатки в сфері освіти:

Навчальний заклад:	кількість учнів	всього на заклад тис. грн	всього на учня тис. грн
ЗОШ № 1	530	10 245,5	19,3
ЗОШ № 2	235	7 485,4	31,8
ЗОШ № 3	404	9711,1	24
ЗОШ с. Помічна	14	1983,2	141,6
ДНЗ Ясочка	110	3 886,4	35,3
ДНЗ Ялиночка	117	3 873,3	33,1
ДНЗ Капітошка	102	3 438	33,7
ЦДЮТ	300	1 298,9	4,3
Школа мистецтв	127	3 063,7	24,1

Бюджет розвитку громади

Бюджет розвитку – це видатки з місцевого бюджету, за рахунок яких проводять капітальні та поточні ремонти об'єктів комунальної власності громади.

Бюджет розвитку Помічнянської ОТГ на 2020 рік відповідає *Стратегії розвитку громади* і розроблений з метою виконання в частині розвитку місцевої економіки.

Стратегічна ціль: підвищення енергоефективності житлового фонду та якісний благоустрій.

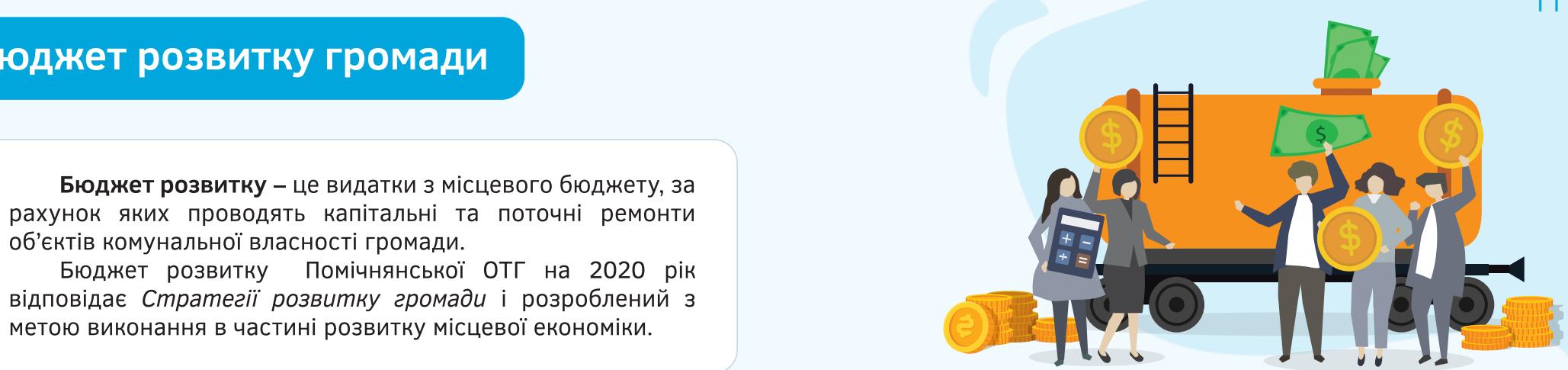
Оперативна ціль: підвищення енергоефективності будівель бюджетної сфери громади.

- На капітальний ремонт приміщення дошкільного навчального закладу №1 "Ясочка" в м. Помічна заплановано **1 000 тис. грн**;
- На капітальний ремонт даху ЗОШ №3 в м. Помічна заплановано **1 500,9 тис. грн**.

Стратегічна ціль: ефективна система безпеки громади.
Оперативна ціль: розбудова дорожньої інфраструктури.

- На капітальний ремонт дороги від кладовища "Жовтневе" до с. Помічна – **4 512 тис. грн**.

Стратегічна ціль: маркетинг території та залучення інвестицій.

Оперативна ціль: Розробка сучасної просторово - планувальної документації.

- На розробку містобудівної документації заплановано **100 тис. грн**;
- На виготовлення експертного звіту щодо грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення планується **12 тис. грн**.

Стратегічна ціль: здорована громада та здоровий спосіб життя.

Оперативна ціль: формування спроможної мережі госпітального округу.

- На придбання медичного обладнання заплановано **178 тис. грн**.

Проекти “Громадського бюджету”

Бюджет участі – це демократичний процес взаємодії Помічнянської міської ради та її виконавчих органів з громадськістю, направлений на залучення жителів громади до участі у бюджетному процесі шляхом прийняття рішень щодо розподілу визначеного Помічнянською міською радою частини коштів міського бюджету через подання відповідних проектних пропозицій та проведення відкритого громадського голосування за такі проекти, а також забезпечення відкритості та прозорості діяльності Помічнянської міської ради та її виконавчих органів.

Будь-який житель міста може подати проект, пов’язаний з покращенням життя в місті, взяти участь у конкурсі, перемогти в голосуванні і спостерігати за тим, як його проект реалізують в рамках бюджету.

В бюджеті 2020 Помічнянської міської ради заплановані кошти бюджету участі в сумі **50 тис. грн.**

Подані для фінансування за рахунок коштів громадського бюджету проекти повинні бути спрямовані на:

- Покращення інфраструктури громади
- Благоустрій територій, зон відпочинку
- Впровадження альтернативних джерел енергії
- Організацію дозвілля
- Покращення екологічної ситуації у громаді
- Збереження та відновлення історично-культурної спадщини громади, розвиток туризму
- Поліпшення екологічності та комфорту проживання мешканців, естетичного вигляду громади, сприяти соціально-економічному, культурному і просторовому розвитку
- Впровадження сучасних інноваційних проектів в усіх сферах життєдіяльності території

Контактна інформація:

Помічнянська міська рада

📍 м. Помічна, вул. Перемоги, 91

Код ЄДРПОУ:

04055021

✉️ sekretar@pomichnamr.gov.ua

Міський голова:

👤 Антошик Микола Миколайович

📞 +38 (05253) 27 2 60

Секретар міської ради:

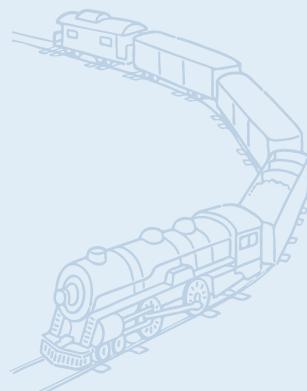
👤 Фідельго Поррата Ірина Вікторівна

Начальник відділу фінансів, економіки та інвестицій:

👤 Чіпегіна Тетяна Вікторівна

Сайт міської ради:

🌐 pomichnamr.gov.ua

КВІТЕНЬ							ТРАВЕНЬ							ЧЕРВЕНЬ							
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Вс	Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Вс	Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Вс	
					1	2	3	4						1	2				5	6	
5	6	7	8	9	10	11		3	4	5	6	7	8	9	7	8	9	10	11	12	13
12	13	14	15	16	17	18		10	11	12	13	14	15	16	14	15	16	17	18	19	20
19	20	21	22	23	24	25		17	18	19	20	21	22	23	21	22	23	24	25	26	27
26	27	28	29	30				24	25	26	27	28	29	30	28	29	30				
														31							

ЛІПЕНЬ							СЕРПЕНЬ							ВЕРЕСЕНЬ							
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Вс	Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Вс	Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Вс	
					1	2	3	4						1					4	5	
5	6	7	8	9	10	11		2	3	4	5	6	7	8	6	7	8	9	10	11	12
12	13	14	15	16	17	18		9	10	11	12	13	14	15	13	14	15	16	17	18	19
19	20	21	22	23	24	25		16	17	18	19	20	21	22	20	21	22	23	24	25	26
26	27	28	29	30	31			23	24	25	26	27	28	29	30	31					

ЖОВТЕНЬ							ЛИСТОПАД							ГРУДЕНЬ							
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Вс	Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Вс	Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Вс	
					1	2	3							1	2	3	4	5	6	7	
4	5	6	7	8	9	10		8	9	10	11	12	13	14	6	7	8	9	10	11	12
11	12	13	14	15	16	17		15	16	17	18	19	20	21	13	14	15	16	17	18	19
18	19	20	21	22	23	24		22	23	24	25	26	27	28	20	21	22	23	24	25	26
25	26	27	28	29	30	31		29	30						27	28	29	30	31		

ОФІЦІЙНІ СВЯТА ТА ВИХІДНІ ДНІ:

- 1 травня (Субота) - День Праці;
- 2 травня (Неділя) - Пасха;
- 3 травня (Понеділок) - Свято Пасхи;
- 3 травня (Понеділок) - Свято Весни і Праці;
- 9 травня (Неділя) - День Перемоги;
- 10 травня (Понеділок) - Свято День Перемоги;
- 20 червня (Неділя) - День Святої Трійці;
- 21 червня (Понеділок) - Свято Трійці;
- 28 червня (Понеділок) - День Конституції;
- 24 серпня (Вівторок) - День незалежності;
- 14 жовтня (Четвер) - День захисника;
- 25 грудня (Субота) - католицьке Різдво.

Ваші пропозиції до Бюджету для громадян на 2021р.:
